

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 92)

z dnia 19 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 92)

19 lipca 2016 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, oraz niektórych innych ustaw (druk nr 706).

W posiedzeniu udział wzięli: **Wiesław Janczyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Tomasz Obal** członek zarządu bankowego Funduszu Gwarancyjnego wraz ze współpracownikami, **Wacław Martyniuk** doradca prezesa Narodowego Banku Polskiego, **Micha Krakowiak** członek zarządu Krajowego Związku Banków Spółdzielczych wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Białek** dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich, **Anna Dużyńska-Pucha** radca prawny Konfederacji Lewiatan, **Paweł Pelc** radca prawny Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej,

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Jakub Krowiranda** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak**, **Hanna Magdalińska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł **Jacek Sasin (PiS)**:

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, oraz niektórych innych ustaw (druk nr 706). Uzasadnia Minister Finansów. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę uwag.

Wobec tego stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Informuję Wysoką Komisję, że Marszałek Sejmu w dniu 7 lipca 2016 r. skierował rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, oraz niektórych innych ustaw z druku sejmowego nr 706 do Komisji Finansów Publicznych do pierwszego czytania.

Zanim jednak przejdziemy do pierwszego czytania, zapomniałem, szanowni państwo, przywitać znakomitych gości, którzy dzisiaj reprezentują instytucje państwowe na naszym posiedzeniu Komisji. Szczególnie chciałbym powitać pana ministra Wiesława Janczyka – sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, oraz pana Tomasza Obalę – członka zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Witam również wszystkie osoby, które panom towarzyszą, szczególnie pana dyrektora, jak słusznie pan przewodniczący Szewczak podpowiada mi. Witam również pana dyrektora.

Po tych początkowych formułach przechodzimy do pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 706. Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa finansów, czyli przedstawiciela wnioskodawców w tej sprawie, o uzasadnienie projektu. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Wiesław Janczyk**:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić tutaj projekt rządowy dotyczący zmiany ustawy – Prawo bankowe, oraz niektórych innych ustaw. Projekt jest zawarty w druku nr 706. Warto podkreślić, że cały czas staramy się reagować na to, co dzieje się na rynku, i na sygnały płynące od instytucji o wydarzeniach, które często, choć nieoczekiwane, jednak wymuszają refleksję i powodują, że ujawniają się takie czy inne niedoskonałości polskiego systemu prawa, które wymaga też nieustannych zabiegów o to, żeby coraz bardziej precyzyj-

nie zapisywać dynamiczną i skomplikowaną rzeczywistość zwłaszcza w sektorze usług finansowych. Stąd też inicjatywa takiej zmiany Prawa bankowego, jak została odzwierciedlona w dokumencie, jaki macie państwo przed sobą i który jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Komisji Finansów Publicznych.

W związku z wydarzeniami związanymi z upadłością kilku podmiotów prowadzących działalność depozytowo-kredytową, jak upadłość Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie (SK Banku), podejmujemy próbę przedłożenia rozwiązań, które mają doprowadzić do tego, żeby na przykład była możliwość ingerowania określonymi decyzjami w to, aby wycena zabezpieczeń wierzytelności we wszystkich podmiotach prowadzących działalność depozytowo-kredytową mogła być bardziej adekwatna i żeby nie była obciążona tylko jednym interwałem czasowym wynikającym ze sprawozdań rocznych, tylko żeby można było przyspieszać na wniosek KNF wykonanie tej wyceny w sposób bardziej adekwatny. Projekt zawiera również możliwość rozszerzenia katalogu przesłanek powołania przez Komisję Nadzoru Finansowego zarządu komisarycznego w banku na wzór przepisów ustawy o SKOK. Celem takiej zmiany jest unifikacja przesłanek ustanawiania zarządu komisarycznego w poszczególnych instytucjach nadzorowanych przez Komisję. Projekt również wprowadza umożliwienie alternatywnego powoływania instytucji zarządcy komisarycznego lub zarządu komisarycznego w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w zależności od skali prowadzonej działalności. Przypomnę, że do tej pory w tym zakresie istniała możliwość ustanawiania pełnomocnika lub pełnomocników takiego zarządu komisarycznego. To jest moje objaśnienie w sytuacji, gdyby były wątpliwości dotyczące tego, że taka zmiana ustawy – Prawo bankowe, może doprowadzić do zwiększenia tych kosztów funkcjonowania zarządu. Ponadto w projekcie proponuje się między innymi nowelizację ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Wysoka Komisjo, w ocenie rządu Rzeczypospolitej uchwalenie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, oraz niektórych innych ustaw przyczyni się do usprawnienia nadzoru nad rynkiem finansowym, a w konsekwencji do zwiększenia bezpieczeństwa sektora bankowego oraz sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Pragnę również dodać na końcu, że akurat tak się składa, że ustawa – Prawo bankowe, podlegała dużym modyfikacjom, które państwo pamiętacie jeszcze ze swojej intensywnej pracy (wdrażanie dyrektyw unijnych). To spowodowało, że jakby sekwencja czasowa, którą wymusza taka chronologia działań, powoduje, że oczekivalibyśmy, żeby tamta regulacja weszła w życie pierwsza, a ta była jakby konsekwencją tych zmian już wprowadzonych w tamtej regulacji. To jakby powoduje, że w przeciwieństwie do wielu innych projektów nie działamy tutaj pod presją czasu, a zatem, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jest wystarczająco dużo czasu, żeby pochylić się nad tym dokumentem i być może skierować go również do podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych. Będziemy wdzięczni i zobowiązani za wszystkie uwagi i propozycje, a także opinie pań i panów posłów, które w toku tego procedowania zapewne pojawią się tutaj jeszcze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Przypominam szanownym państwu, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy. Obejmuje również zadawanie pytań przez posłów, odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawców. Otwieram tym samym debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, panie i panowie posłowie, jeśli chodzi o ten projekt, to jak pan minister powiedział, są ważne przesłanki, żeby go wprowadzić. Niemniej jednak ważne jest, żeby na tym etapie można było otrzymać odpowiedź przynajmniej na kilka pytań. Mówimy o wycenie zabezpieczeń, w tym w szczególności nieruchomości jak i ruchomości. Do tego tematu możemy mieć zapewne taką następczą opinię, że w przedziale od roku na przykład 2001 do roku 2015 wycena, to znaczy, wartość zabezpieczeń może być różnie określana. Mieliśmy do czynienia na rynku z boomem

i z podwyższeniem cen nieruchomości, ale mieliśmy również do czynienia z takim okresem, w którym zainteresowania zakupem nieruchomości nie było. Ponadto w dzisiejszym stanie prawnym nie wiemy, jak wyceniać wartość zabezpieczenia na nieruchomościach rolnych. To jest dodatkowy problem. Jeżeli w takim razie zgodzić się, że w tym okresie były różne wyceny nieruchomości, które są systematycznie poddawane przez instytucje finansowe wycenie zabezpieczeń, to możemy błędnie sformułować wniosek, że w tym okresie jest większe niebezpieczeństwo. Zgoda, że to ryzyko kredytowe w tym zakresie jest znacznie większe, niemniej jednak dzisiejsza ocena przesłanek, o których tutaj się mówi, związanych z udzielaniem kredytów czy pożyczek wobec podejmowanych kiedyś decyzji to są dwie różne sprawy. Chcę powiedzieć, że na rynku finansowym mieliśmy do czynienia z okresami, w których udzielano kredytów, chociażby kredytów hipotecznych, w wysokości przekraczającej zabezpieczenie. Było to 110%, a w bardzo skrajnych przypadkach były to wyższe kwoty (z tak zwaną poduszką, jak to ładnie było nazywane przez instytucje finansowe). Jeżeli dzisiaj dodamy do tego to, że były to po części kredyty walutowe, to ocena następcza tej sytuacji, która jest dokonywana dzisiaj, i rygor oceny instytucji finansowej jest zgoła inny niż w dacie, kiedy te kredyty były przyznawane. Można pokusić się o ocenę całego rynku. Mamy do czynienia z taką sytuacją w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, że te zabezpieczenia były przyjmowane i był kłopot z odzyskaniem. W instytucjach bankowych i bankach też. Mamy ponadto dodatkowy element związany z odzyskiwaniem. Mam na myśli to, co uchwalił parlament w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, dotyczącym szybkości egzekucji i ceny egzekucji w związku z wycofaniem bankowego tytułu egzekucyjnego. Przypomnę, że instytucje finansowe, jeżeli przyjmują nieruchomości jako zabezpieczenie, mają dzisiaj obowiązek – to jest rozporządzenie Ministra Finansów – oceniać zabezpieczenie. W przypadku nieruchomości jest to ponowna wycena przez biegłego. Czy ta wycena dokonana przez biegłego jest adekwatna do siły nabywczej albo do zainteresowania nieruchomościami? Nie. Dzisiaj możemy powiedzieć, że wycenione nieruchomości często w procesie egzekucji nie znajdują zainteresowania na rynku. Zatem trudniej nam o tym problemie rozmawiać w przypadku pojawienia się bardzo nieostrych sformułowań w tych przepisach dotyczących między innymi wskazania rażących nieprawidłowości. Po tym długim wprowadzeniu chciałabym zapytać pana ministra, jak ten problem państwo w procesie uzgodnieniowym oceniali i jakie państwo widzicie tutaj ryzyko? Dlaczego nie udało się sformułować bardzo czytelnych kryteriów dotyczących rażących nieprawidłowości? Zdajemy sobie sprawę z tego, że rażące nieprawidłowości odnoszą się sposobu zarządzania majątkiem, ale te wszystkie przesłanki, o których mówiłam, cały ten proces gospodarczy w przeszłości, kiedyś oceniany inaczej, z innymi rokowaniami, mógł z czasem po prostu zmienić się z uwagi na okoliczności zewnętrzne, na które instytucje kredytowe nie miały wpływu. Niewątpliwie bardzo nam zależy na tym, żeby to był w tym zakresie segment bezpieczny. Same instytucje składają się – i są to niemałe pieniądze – na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców i na Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Chciałabym również zapytać, jakie to będą szczegółowe kryteria dotyczące wprowadzania zarządów komisarycznych i pełnomocników zarządcy komisarycznego, bo ja nie doczytałam, w którym momencie i jak będzie przeprowadzona ta ocena przed wprowadzeniem zarządcy komisarycznego? Chciałabym również zapytać, bo wydaje mi się, że mamy do czynienia z trochę takim lapsusem polegającym na tym, że brakuje w tym przedłożeniu rządowym rozporządzenia w sprawie wynagradzania szefa Komisji Nadzoru Finansowego. Przypominam sobie przepisy związane między innymi z Narodowym Bankiem Polskim dotyczące wynagradzania prezesa, które było związane z wynagrodzeniem w sektorze. Tutaj nie mamy żadnego odniesienia się. Jakie będą kryteria? W oparciu o jakie przesłanki... Dzisiaj tam, gdzie organem założycielskim jest samorząd, mamy wskazane, ile będzie zarabiał na przykład dyrektor szpitala. Dzisiaj mając tylko takie sformułowanie, nie wiemy. Mamy tylko informację, w jakiej wysokości będą mieli wynagrodzenie członkowie rady nadzorczej, bo to jest sformułowane w ustawie. W sprawie wynagrodzenia, jak rozumiem, szefa Komisji Nadzoru Finansowego jest odesłanie. Ono jest w gestii premiera i nie wiemy, jaki jest projekt stosownego rozporządzenia. Pan minister kiedyś mówił, że jeżeli projekt jest poselski to zgoda, ale w tym przypadku mamy

do czynienia z projektem rządowym, więc są takie przesłanki. Otrzymaliśmy komplet rozporządzeń w zakresie bezpieczeństwa, w zakresie usług turystycznych. Były wszystkie rozporządzenia obejmujące nawet druki sprawozdawczości. W tym przypadku tego nie mamy.

Pan przewodniczący powiedział, że jest taka wstępna propozycja – myślę, że mogę o tym powiedzieć – żeby projekt trafił do podkomisji. To pewnie dobrze, bo wszystkim nam zależy na bezpieczeństwie na rynku finansowym. Dzisiaj z uwagi na problemy i na troskę o bezpieczeństwo zależy nam na tym, żeby przepisy były jasne i czytelne. Zależy nam również, panie przewodniczący, na tym, żebyśmy po wakacjach w podkomisji, ale również w Komisji porozmawiali o tym, jak funkcjonuje rynek innych podmiotów, które udzielają pożyczek, czyli nie banków, nie spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Chciałabym, żebyśmy zajęli się sprawą polisolokat (bardzo mocno) i żebyśmy zajęli się również sprawą innych podmiotów pożyczkowych na rynku, bo dochodzą do nas bardzo poważne uwagi dotyczące ich funkcjonowania. Przypomnę wczorajszą zapowiedź walki z wysokim oprocentowaniem, z tak zwaną lichwą. Te wszystkie tematy warto by było... Myślę, że z tymi sprawami warto by było zmierzyć się – jest pan przewodniczący i pani wiceprzewodnicząca podkomisji – przy okazji tego tematu.

Jeżeli jednak mówimy o odpowiedzialności osób zarządzających i o rażących naruszeniach przepisów, to bardzo chciałabym usłyszeć, dlaczego te kryteria są nieostre i niewyspecyfikowane. Trudno przecież się nie zgodzić z tym, że po latach każdy z nas, jak na tej sali siedzimy, własnymi pieniędzmi zarządzałby zupełnie inaczej. Ci którzy zaciągnęli kredyty walutowe, zdają sobie sprawę, jakie ryzyko dzisiaj ponoszą. Wtedy z tego ryzyka nawet nie zdawali sobie sprawy. Zależy nam w związku z tym na bardzo wnikliwej ocenie. *Ex post* jest łatwiej oceniać niż *ex ante*. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeszcze pani przewodnicząca Henning-Kłoska.

Posel Paulina Henning-Kłoska (N):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam dwie uwagi. Pierwsza uwaga – rozumiem, że projekt ustawy pójdzie do podkomisji i będzie okazją spokojnie nad nim pracować – dotyczy tego jakby nowego systemu weryfikacji wycen bankowych. Warto by było, żeby przedstawiciele ministerstwa i przedstawiciele rządu zwrócili uwagę, że wyceny mamy dokonywane bardzo różnymi metodami i te metody mogą przynosić bardzo różne efekty. Mianowicie mamy metody dochodowościowe, mamy metody odtworzeniowe, mamy sprzedaż w przymusowych warunkach sprzedaży. Każda z tych wycen w przypadku tej samej nieruchomości może dać zupełnie inny wynik, a ja w ogóle nie widzę, żeby w ustawie ktokolwiek wchodził w szczegóły. Myślę, że warto, bo nie przez przypadek te różne metody istnieją i każda z tych metod jest zazwyczaj wykorzystywana w innym celu i na inne potrzeby.

Druga natomiast rzecz, na którą na wstępie chciałabym zwrócić uwagę, jest taka, że faktycznie zgodzę się tutaj z panią przewodniczącą, że mamy w tej ustawie za dużo przepisów niedookreślonych, nieostrych, jak choćby fakt, że nieprzestrzeganie przez bank zapisów ustawy może doprowadzić do wprowadzenia do banku, który ma dobrą kondycję finansową, płynność na odpowiednim poziomie i inne całkiem dobre wskaźniki, zarządu komisarycznego. Myślę, że jednak mimo wszystko powinniśmy określić sobie jakąś pulę elementów. Mamy w każdej ustawie rzeczy mniej błahe, rzeczy ważne i ważniejsze – tak to powiem – i dając taką władzę do samooceny, czy złamanie pewnych przepisów ustawy daje możliwość wprowadzenia zarządu komisarycznego, uważam, że jest dużym nadużyciem. Wyobrażam sobie, że w systemie prawa bankowego i nadzoru bankowego mamy szereg kar, które możemy nakładać na instytucje finansowe i tym samym porządkować przestrzeganie przez te instytucje wykonywania przepisów poszczególnych ustaw. Zarząd komisaryczny jako taki ma zazwyczaj inne cele do spełnienia, a nie sprawianie, żeby instytucja finansowa przestrzegała na przykład przepisów Prawa bankowego. Jeżeli już rząd ma w planach pójść tak daleko, to powinniśmy mimo wszystko doprowadzić do bardziej ostrych zapisów, które jednak mimo wszystko pozostawiałyby w jakichś normalnych relacjach zależność między KNF a instytucjami finansowymi, tym

bardziej że wiemy, że Komisja Nadzoru Finansowego również w swojej historii popełniała błędy w ocenie sytuacji finansowej poszczególnych instytucji finansowych. To też powinniśmy mieć na uwadze, że każdy człowiek jest omylny. To tyle z mojej strony. Jeżeli ustawa trafi do podkomisji, to myślę, że nad każdym kolejnym zapisem będzie można szczegółowo pochylić się. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa? Nie słyszę. W związku z tym proszę pana ministra o ustosunkowanie się do tych wypowiedzi.

Sekretarz stanu w MF Wiesław Janczyk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnosząc się krótko do tych wypowiedzi wstępnie, zanim poproszę o udzielenie głosu panu dyrektorowi Zbigniewowi Mindzie, dyrektorowi Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego, chciałbym powiedzieć tak. Pani przewodnicząca Skowrońska pytała o wycenę nieruchomości rolnych...

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

I nie tylko.

Sekretarz stanu w MF Wiesław Janczyk:

I nie tylko. Jeżeli jednak chodzi o ten akcent na nieruchomości rolne, to wiemy, że ostatnio mieliśmy do czynienia z dużą regulacją w tym obszarze. Wiem, że Minister Rolnictwa uwzględnił wiele głosów płynących ze środowiska. Wiem, że również ta ustawa jest nowelizowana, więc te głosy są precyzyjnie wysłuchane i z korzyścią dla całego tego obszaru, który po tej regulacji zasadniczej dotyczącej ochrony polskiej ziemi niewątpliwie postawił cały segment tych nieruchomości w nowej sytuacji. To wymaga stworzenia nowych reguł i nowej praktyki, takiej, która będzie czytelna i przejrzysta dla stron transakcji poręczeniowych i transakcji zabezpieczenia.

Oczywiście jeżeli chodzi o pytanie pani poseł Henning-Kłoski, jaką wycenę stosować, to nie ma jednej dobrej recepty i trudno w ustawie zapisać to, żeby bank posługiwał się tylko jedną metodą i odciąć inne metody wyceny możliwe do stosowania, bo to wszystko jest związane z bieżącą sytuacją, z koniunkturą na rynku nieruchomości, ale również z sytuacją kwoty pozostałej do spłaty, pozostałych innych zabezpieczeń, które są w użyciu w odniesieniu do jednej transakcji. Tutaj nic nie zastąpi podejścia indywidualnego tego kredytodawcy w odniesieniu do klienta w zależności od tego, jaką bieżącą płynność ten klient reprezentuje, jakie uzyskuje dochody, jak dużo zostało spłaconego tego zobowiązania, które jest zabezpieczone hipoteką, dlatego trudno wyobrazić sobie, że ustawodawca będzie sytuował całą tę relację cywilną w jakieś określone ramy, które miałyby być niejednoznaczne, które miałyby być tylko i wyłącznie suchą definicją.

To tyle. Poproszę pana dyrektora Zbigniewa Mindę o zabranie głosu.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów Zbigniew Minda:

Dziękuję, panie ministrze. Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnosząc się do pytań, jeśli chodzi o rozporządzenie – zacznę może od ostatniego pytania pani przewodniczącej Skowrońskiej – to ono jest załączone, jest w druku, jest częścią druku, jest na ostatnich trzech stronach. Mam na myśli projekt rozporządzenia, jeśli chodzi o wynagrodzenia pracowników i członków Komisji. Regulujemy to bezpośrednio również w ustawie o nadzorze, ale – mówię to tytułem wyjaśnienia – nie zmieniamy zasad dotyczących przewodniczącego Komisji i członków zawodowych (pracowników). Wszystko to jest tak, jak było. Istotną rzeczą jest wprowadzenie wynagrodzenia w wysokości 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Za 2015 r. to jest 3889 zł brutto, a mówimy o 75% tego miesięcznego wynagrodzenia dla niezawodowych członków Komisji, czyli przedstawiciela Ministra Finansów, Ministra Gospodarki, Ministra Pracy i Prezydenta, a więc dla 4 osób, które są członkami Komisji... Jeszcze dla prezesa NBP, czyli dla 5 członków. Dla nich wprowadzamy właśnie to wynagrodzenie do 75%, bo to rozporządzenie ustala, jak to się liczy w zależności od, że tak powiem, obecności członka Komisji, jakie to wynagrodzenie będzie przysługiwać. To jest jedna rzecz, jeżeli chodzi o kwestie wynagrodzenia.

Odnosząc się natomiast do kwestii tych nowych kryteriów, które wprowadzamy, czy do kryteriów zlecenia ponownej wyceny, czy kryteriów wprowadzania zarządu komisarycznego, istotnie tak, jak panie przewodniczące były łaskawe zauważyć, są to takie kryteria ocenne. W przypadku zlecenia ponownej wyceny mówimy o stwierdzeniu rażących nieprawidłowości w wycenie, a w przypadku zarządu komisarycznego mówimy o bezpośredniej groźbie zaprzestania spłacania zobowiązań czy też o rażącym lub uporczywym naruszeniu przepisów i wymieniamy, o które przepisy chodzi. Chciałbym również przypomnieć, że do tej pory w ustawie o SKOK – to też było podnoszone przez przedstawicieli Kasy Krajowej – było ogólnie „przepisów prawa”, natomiast tutaj precyzujemy, o które dokładnie przepisy chodzi. W tym zakresie jest to jakieś uszczegółowienie. Natomiast faktycznie zatrzymujemy się na dosyć nieostrych kryteriach, kiedy mówimy o tym rażącym lub uporczywym naruszeniu, o bezpośredniej groźbie zaprzestania spłacania, o rażących nieprawidłowościach w wycenie. To jest jakby robione celowo. Przypomnę w ogóle kontekst pomysłu na tę ustawę, na tę inicjatywę. Tym kontekstem, jak pan minister wspominał, było tych kilka upadłości. Była taka kumulacja upadłości w roku 2014 i 2015, z którą mieliśmy do czynienia i w sektorze SKOK i w sektorze banków spółdzielczych. Te przepisy powstały na prośbę Komisji Nadzoru Finansowego. Na jesieni odbył się Komitet Stabilności Finansowej już pod przewodnictwem pana ministra Szalamachy. Wówczas pan minister poprosił Komisję Nadzoru Finansowego o wskazanie takich sposobów wzmocnienia kompetencji KNF, aby tego typu sytuacje jak z SK Bankiem czy ze SKOK Wołomin nie mogły się powtórzyć. Jak mówię, jedną z kwestii, którą wskazywała KNF, było to, że w toku czynności nadzorczych Komisja stwierdza te rażące nieprawidłowości, że wycena zabezpieczeń jest ewidentnie zawyżona i przez to wartość aktywów jest zawyżona, i nic nie może z tym zrobić, bo jest problem z dokonaniem tej wyceny. Jeżeli chodzi o kwestię tych wycen, to też przypomnę państwu, że bardzo szczegółowo w ustawie o BFG w kontekście przymusowej restrukturyzacji uregulowaliśmy, że jest wstępna wycena, a następnie ostateczna wycena, a potem jeszcze jedna wycena, więc kwestia tych wycen w kontekście ustawy o BFG była dość dobrze przemyślana już na podstawie dyrektywy oczywiście, natomiast w kontekście takich zwyczajnych czynności nadzorczych, uprawnień KNF była pewna luka i ta luka została ewidentnie stwierdzona w przypadku SK Banku. Komisja nie miała narzędzi, żeby dokonać ponownej wyceny, czyli na jakimś poziomie działań nadzorczych, na poziomie jakiejś inspekcji te rażące nieprawidłowości w taki czy inny sposób są stwierdzane przez inspekcję, natomiast trzeba było, że tak powiem, nadać taką kompetencję, która będzie pozwalała Komisji ostatecznie wykazać na podstawie kolejnej nowej wyceny, jak ta wycena się ma. To było uzgodnione w toku uzgodnień. Wskazywano tylko na kwestię ponoszenia kosztów i ustalono, że jeśli ta różnica będzie większa niż 20%, czyli będzie przeszacowanie o 20%, to koszty ponownej wyceny ponosi bank, a jeśli nie, to te koszty będzie ponosiła Komisja. Natomiast, jak mówię, zostawiono z tego względu, ze względu na doświadczenie, taką nieostrą przesłankę mówiącą o rażących nieprawidłowościach. Podobnie w przypadku przesłanek wprowadzenia zarządu komisarycznego, po pierwsze, na gruncie już obowiązujących przepisów była taka szeroka przesłanka, jeżeli chodzi o wdrożenie programu postępowania naprawczego. Chodziło tam o groźbę niewypłacalności. Oznacza to, że taka ocenna przesłanka już funkcjonowała, natomiast tylko w ustawie o SKOK była mowa o groźbie zaprzestania spłacania zobowiązań. W toku uzgodnień dodano „bezpośredniej groźby” i ujednolicono tę przesłankę dla wszystkich sektorów – dla banków komercyjnych, dla banków spółdzielczych i dla SKOK. Teraz więc wszędzie jest tak samo, że występuje ta przesłanka bezpośredniej groźby spłacania zobowiązań. Podobnie też ujednolicono – to znajdowało się w ustawie o SKOK – rażące lub uporczywe naruszenie przepisów prawa. Uszczegółowiono to, jak powiedziałem wcześniej, o jakie przepisy chodzi, a także wprowadzono przesłankę rażącego lub uporczywego naruszenia dla banków. Cóż możemy powiedzieć w kwestii tego braku doprecyzowania? Na podstawie konkretnych doświadczeń Komisja Nadzoru Finansowego doszła do wniosku, że potrzebuje takich szerokich, nieco szerszych przesłanek, trochę takich właśnie ocennych, żeby być w stanie zareagować, żeby mieć prawo do zareagowania. Często to nie jest taka czysta matematyka. Nie jesteśmy w stanie pokazać, że już nastąpiło przekroczenie,

tylko że występuje groźba przekroczenia. Jest również kwestia wykazania tych rażących lub uporczywych naruszeń. W związku z tymi upadłościami chodziło o wzmocnienie kompetencji nadzoru i niniejszym właśnie to czynimy, wprowadzając taką ocenność do działania nadzoru. Jesteśmy jednak już nauczeni tym doświadczeniem, że takiego balansu na korzyść Komisji Nadzoru Finansowego trzeba dokonać, a więc wzmocnić, dać takie ocenne uprawnienia nadzorowi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Pani przewodnicząca chciała jeszcze dopytać, tak?

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Skowrońska.

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

W świetle tych wyjaśnień, które otrzymaliśmy, mam dwa dodatkowe pytania. Jeżeli nie otrzymam dzisiaj odpowiedzi, to poproszę o odpowiedź na piśmie. Myślę, że dla komisji to również będą sprawy ważne. Jednym z elementów w trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej a także w trakcie oceny sprawozdania z wykonania budżetu jest sprawa budżetu Komisji Nadzoru Finansowego, przekazywania środków i składki instytucji obowiązanych, nadzorowanych, które składają się na ten budżet. Chciałabym zapytać, o ile w związku ze zlecaniem tych dodatkowych wycen może wzrosnąć składka instytucji, które będą ponosiły opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego?

I teraz jeszcze jedno pytanie, na które pan minister nie odpowiedział precyzyjnie. Chciałabym usłyszeć precyzyjną odpowiedź. Mam w dalszym ciągu na myśli sprawę wycen. Te trzy metody, które funkcjonują, mają się niekiedy nijak do procesu egzekucyjnego, gdzie nawet mając taką wycenę, komornik albo syndyk zleca dodatkową wycenę nieruchomości, która, choć wyceniona, nie znajduje żadnego zainteresowania na rynku. Żadnego. Zatem same procesy odzyskiwania zaległych kredytów są niezwykle trudne. Brak takiej metody wyceny albo zastosowanie jednej z tych metod może również przy nieostrych kryteriach narażać na ryzyko wyceny, o którym mówiliśmy, związane między innymi z tymi rażącymi nieprawidłowościami. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz dotyczy też nierozwiązanych do dzisiaj kwestii wyceny nieruchomości stanowiących zabezpieczenie w przypadku na przykład, na co wskazuje rynek, kredytów walutowych. Pomimo okresu spłaty – nie wiem – od 2005 r. przez 10 lat, od 2007 r. dzisiaj wartość tego kredytu, czyli saldo kredytowe, jest znacznie wyższe niż zabezpieczenie. Jak w tej sytuacji będzie następowała wycena? Poproszę o odpowiedź na piśmie.

Czy w przypadku nieruchomości atrakcyjnych, większych obszarowo, stanowiących zabezpieczenie, wycenionych przez biegłego Agencja Nieruchomości, przejmując je na zasadzie prawa pierwokupu, zapłaci instytucji finansowej przy zmienionych warunkach kwotę, która jest w takiej wycenie? Dzisiaj ta wycena po tym okresie będzie bardzo różna. Portfel kredytowy kredytów nieregularnych albo ich zabezpieczeń będzie zdecydowanie odbiegał od rzeczywistej wartości, od możliwości zaspokojenia się. Zdajemy sobie sprawę z tego, że są przepisy dotyczące tworzenia rezerw. Banki i instytucje kredytowe tworzą je. Jak do tego możemy podchodzić?

Poprosiłabym o taką dyskusję. Nie oczekuję dzisiaj odpowiedzi na wszystkie pytania, bo one są one są takie indywidualne, ale zależy mi na tym, żebyśmy takie problemy również rozwiązali, bo naprawdę jeżeli mamy mówić o całym nieuregulowanym... Nie podeszliśmy do sprawy restrukturyzacji kredytów walutowych i nie wiemy, czy spotkamy się z tym zjawiskiem czy nie, bo na dzisiaj nie ma projektu. Jest tylko nasz projekt. Mam nadzieję, że po wakacjach – Klub Platforma Obywatelska złożył projekt jeszcze w styczniu – będziemy pracować. Chcielibyśmy wszystkie uwagi i wątpliwości, które się z tym wiążą jeszcze wskazać i usunąć. Chodzi jednak o to, żeby rzetelnie o tym porozmawiać. Naprawdę nam zależy na uszczelnieniu i na bezpieczeństwie, ale również na adekwatnym podejściu do tej sprawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister, tak? Proszę.

Sekretarz stanu w MF Wiesław Janczyk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, zgodnie z sugestią pani przewodniczącej Krysiny Skowrońskiej postaramy się odpowiedzieć na te pytania na piśmie.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że nie ma więcej głosów w tej sprawie. W związku z tym zamykam pierwsze czytanie projektu ustawy.

Proponuję tak, jak zresztą było to zapowiadane, aby ten projekt skierować do podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych. Czy jest zgoda? Czy ktoś z państwa jest przeciwny tej propozycji? Nie słyszę.

W związku z tym stwierdzam, że projekt został skierowany do podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych celem procedowania i przedstawienia Komisji wyników prac.

Dziękuję. Tym samym wyczerpaliśmy porządek dzienny obrad Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.